

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/22

KARAR NO : 1985/40

ÖZET: Asker olmayan kişilerin 353 sayılı Yasa'nın 11/A. maddesi kapsamı dışında kalan suçlarına ilişkin davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Nazım Yıldız

O L A Y : 26.9.1984 günü sanığın Askerî Yasak Bölgede gezerken yakalandığı ileri sürülerek Edirne C. Savcılığınca eylemine uyan TCK.nun 135/1. maddesi uyarınca cezalandırılması istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

Edirne 2. Ağır Ceza Mahkemesi; 10.10.1984 günü, 1984/333-269 sayı ile; 353 sayılı Yasa'nın 11/A., 1. maddesi ile Askerî Ceza Yasası'nın 57/2. maddeleri uyarınca davanın Genelkurmay Başkanlığı Askerî Mahkemesi'nin görevine girdiği, gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Genelkurmay Başkanlığı Askerî Mahkemesi; 23.1.1985 günü, 1985/60-11 sayı ile; sanığın sözü geçen Askerî Yasak Bölgeye gizlice veya iğfal ile girmediği, Meriç seddinde yürümekte iken nöbetçi tarafından görülerek yakalandığı, bölgede tel örgü veya benzeri işaret ve uyarma araçlarının bulunmadığı, bu nedenle de TCK.nun 135. maddesindeki suçun yasal unsurlarının oluşmadığı, eylemin sübutu halinde sanık hakkında pasaport kanununa muhalefet suçuna teşebbüs veya yetkili mercii emirlerine riayetsizlik suçlarından dolayı uygulama yapılmasının ihtimal dahilinde bulunduğu gerekçeleri ile 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir, A.Mazhar Akman, Ergun Argon, Yavuz T. Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 11.2.1985 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Sezai Aydınalp'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Olay sanığın Askerî Yasak Bölgeden gezerken yakalanmasından ibarettir.

İncelenen dosya içeriğine göre Genelkurmay Başkanlığı'na hitaben yazılan 19 Aralık 1984 günlü H.R.K. 0925-191-84 sayılı P.L.Hrk.D.Bşk.na ait yazıda sanığın yakalandığı yerin ikinci derece kara askerî yasak bölge olduğunun değerlendirildiği, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü'ne ait 25.12.1984 günlü, 392-888 sayılı yazıda

11/1

.../...

sanık Nazım Yıldız'ın yasa dışı örgüt eylemleri ile ilgili ilişik kaydına arşivlerde rastlanmadığı belirtilmekte, Edirne 3. Mekanize Tümen Komutanlığı'nın 24.12.1984 günlü, İstb.: 0931-128-84/1677 sayılı yazıda sanığın yakalandığı yer kara hudutu Askerî Yasak Bölgesi olup tel çit bulunmadığı, yasak bölge levhaları arasındaki mesafelerin 750 m ile 1000 m arasında değiştiği belirtilmektedir. Öte yandan, sanık dosyada yer alan ifade sinde yurt dışında işçi olarak çalışan teyzesinin oğlu ile birlikte Kapıkule'ye geldikleriⁿⁱ ancak kendi pasaport işlemlerinin eksik olması ve vize alamaması nedenleri ile yurt dışına çıkarılmadığını, teyzesinin oğlu gittikten sonra yaya olarak Edirne'ye dönmekte iken bilmeden Askerî Yasak Bölgeye girdiğini ileri sürmektedir.

Sanığın cezalandırılması istenen TCK.nun 135. maddesi, Askerî Ceza Yasası'nın 57/2. maddesi ile TCK.nuna atıfta bulunan bir suç oluşturmakta, madde de aynen "Herkim devletin askerî menfaati icabı olarak girilmesi men edilmiş olan yerlere veya toprak, su veya hava mntıklarına gizlice veya iğfal ile girerse" denilmektedir. Öte yandan, 353 sayılı Yasa'nın "Asker olmayan kişilerin askerî mahkemelerde yargılanmaları" başlığını taşıyan 11. maddesinin (A) bendinde, Askerî Ceza Yasası'nın 57. maddesinin 2. fıkrasında yazılı suçları işleyen sivil kişilerin Askerî Mahkemelerde yargılanmaları öngörülmüştür.

Ancak, hiçkuşku yokki bu hükümler sanığa atılı TCK.nun 135. maddesindeki suçun oluşması halinde uygulama alanı bulabilirler. Oysa, mahkemeler sanığın cezalandırılması istenilen yasa maddesi ile değil eylemle bağlıdırlar.

Dava konusu olayda sanığın telçit ve görülebilir uzakta^{lık} yasak bölge levhalarının^{ın} bulunmaması nedenleri ile yanlışlıkla yasak bölgeye girmiş olduğu anlaşılmakta, bu görüşün aksini kanıtlayan hiçbir belge ve bulgunun da dosyada yer almadığı görülmektedir.

Bu durumda sözkonusu TCK.nun 135. maddesinde yaptırıma bağlanan suçun, unsurlarından "gizlice veya iğfal ile girme" olgusunun olayda gerçekleşmemesi, eylemin sübutu halinde suç vasfının değişerek başka bir suç oluşturması açısından davanın Genelkurmay Başkanlığı Askerî Mahkemesi'nin görevi dışında kaldığı açıktır.

.../....

ulu

Böyle olunca, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğinden, Genelkurmay Başkanlığı Askerî Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Edirne 2. Ağır Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Genelkurmay Başkanlığı Askerî Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Edirne 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 10.10.1984 günlü, 1984/333-269 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 11.2.1985 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

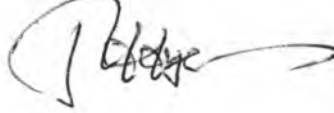
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Mebrure Gözdemir

Üye

A. Mazhar Akman

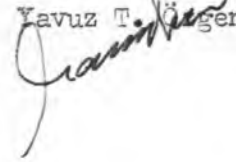
Üye

Ergun Arçın

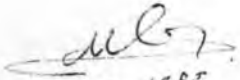
Üye

Yavuz T. Ögen

Üye

Muammer Aksüt

22.2.1985

i/ç